

GDYŃSKIE STANDARDY JAWNOŚCI

Sprawozdanie z działań na rzecz jawności życia publicznego
przeprowadzonych w Gdyni w terminie
01.07.2024 r. - 30.11.2024 r.

Opracowanie: Martyna Regent

Inicjatywę wspiera

**Fundusz Obywatelski
im. Ludwiki i Henryka
Wujców**

Gdynia 2024

1. Wstęp

Gdyńskie Standardy Jawności to zbiór gotowych do wdrożenia przez nowe władze Gdyni rozwiązań zwiększających transparentność podejmowanych przez nią procesów decyzyjnych, ułatwiających dostęp do informacji oraz pomagających mieszkańcom prowadzenie działań strażniczych. Dzięki udostępnieniu dokumentacji przebiegu projektu i wzorów pism, rozwiązania są możliwe do skopiowania w innych polskich samorządach. Proponowane rozwiązania zostały wypracowane w oparciu o serię rozmów indywidualnych, otwartych spotkań z przedstawicielami starej i nowej władzy, obecnymi i dawnymi urzędnikami, przedsiębiorcami i mieszkańcami Gdyni.

Wiosną 2024 r. w Gdyni zmieniła się władza, a w skład nowej weszli przedstawiciele ruchów miejskich, w których przez lata działałam. Realizując projekt wykorzystywałam relacje z osobami, które znały moją działalność i wartości jakimi się kieruję. Jednakże trudnością były stawiane zarzuty stronniczości oraz działania we własnym interesie (m. in. postrzegano rzecznictwo i proponowanie rozwiązań zamiast wysyłania skarg sądowych jako odstępianie od działań strażniczych). Dlatego ważnym jest pokazanie i przedstawienie podjętych działań, upublicznienie rejestru spotkań i korzyści.

2. Cel projektu

Celem projektu było wypracowanie Gdyńskich Standardów Jawności - standardów działania nowych władz samorządowych w postaci zbioru gotowych propozycji rozwiązań, które zwiększą przejrzystość działania obu organów - prezydenta i rady miasta. Wdrożenie tych narzędzi powinno usprawnić prowadzenie działań strażniczych. Przy czym wypracowywanie i wprowadzenie konkretnych zmian powinno zostać poprzedzone procesem konsultacyjnym, uwzględniającym szerokie grono interesariuszy, w dialogu z władzą, praktykami i ekspertami oraz być na bieżąco poddawane ocenie i ewaluacji.

Poprzez publikację raportu i całości dokumentacji przeprowadzonych działań chcę osiągnąć również efekt edukacyjny. Taki też cel przyświecał upublicznianiu poszczególnych działań w postaci postów na Facebooku i poddawanie dyskusji zagadnień i proponowanych rozwiązań dotyczących standardów jawności w samorządzie. Zaangażowanie do uczestnictwa w projekcie osób wpływowych w mieście, rozpoznawalnych, niekoniecznie bezpośrednio związanych z samorządem, ale też tych, które pełnią funkcje publiczne oraz będących silnymi interesariuszami (biznes), których transparentność działań jest szczególnie interesująca w kontekście funkcjonowania miasta, dało szansę na otwarcie procesu i zaciekawienie projektem szerszej publiczności. Zdefiniowanie jawności życia publicznego pod kątem prawnym, a także granic jawności w szerokim kontekście posłużyło zainteresowaniu projektem i stworzeniu możliwości przedstawienia efektów pracy nowej grupie osób, spowodowało zainspirowanie

zupełnie nowego grona odbiorców działaniami lokalnymi i przykładami pism, które można skierować do urzędu gminy, aby zaproponować u siebie ich lokalne wdrożenie.

3. Kontekst projektu – zmiana władzy w Gdyni

Projekt wpisuje się w kontekst zmian jakie dokonały się w wyniku wyborów samorządowych wiosną 2024, po których w Gdyni nastąpiła zmiana - prezydent, który rządził 26 lat, nie wszedł do drugiej tury wyborów. Jednym z ważniejszych czynników jego porażki był brak jawności jego działań, którego efekty w ostatniej kadencji stały się dla mieszkańców widoczne. Stało się tak dzięki działaniom ruchów miejskich i organizacji, które patrzyły władzy na ręce i nagłaśniały naruszenia. Organizacje te, których byłam częścią jako jedna z lidererek stowarzyszenia Miasto Wspólne, zdecydowały się na start do rady miasta, co skończyło się sukcesem.

Decyzja o starcie w wyborach spowodowała, że nasze wspólne działania w kontekście monitorowania władzy zakończyły się. Zgodnie z § 13 ust. 5 Statutu Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska w przypadku w jakim członek lub członkini decyduje się na start w wyborach m.in. samorządowych następuje skreślenie z listy członków i członkiń. Jako członkini Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska monitorowałam przebieg wyborów, działając we współpracy z Fundacją Odpowiedzialna Polityka oraz z zaangażowanymi mieszkańcami Gdyni.

W styczniu 2024 odbywałam pierwszą wizytę w delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku, gdzie w trybie dostępu do informacji publicznej zapoznałam się ze sprawozdaniami finansowymi lokalnych komitetów wyborczych z wyborów samorządowych, które odbyły się w roku 2018. Dzięki zbadaniu sprawozdań i szkoleniu z zasad finansowania kampanii wyborczych, w kampanii wiosną 2023 przeprowadziłam monitoring nadużywania zasobów publicznych. Dotyczył on rządzącego w Gdyni ugrupowania Samorządność Wojciecha Szczurka i komitetu wyborczego powołanego przez to środowisko. Moja kolejna wizyta w delegaturze miała miejsce w sierpniu 2024 i dotyczyła sprawozdań komitetów lokalnych, między innymi sprawozdania finansowego komitetu wyborczego zwycięskiego ugrupowania „Gdyński Dialog” na potrzeby tego projektu.

Zaangażowanie w tworzenie programów i kampanię wyborczą ugrupowań opozycyjnych ograniczyłam do promowania postulatów jawnościowych, ze względu na możliwość pojawienia się zarzutów o brak bezstronności. Ważną częścią tego działania były publicznie składane przez kandydatów obietnice wyborcze, uzyskiwane poprzez konkretne pytania do kandydatów, np.:

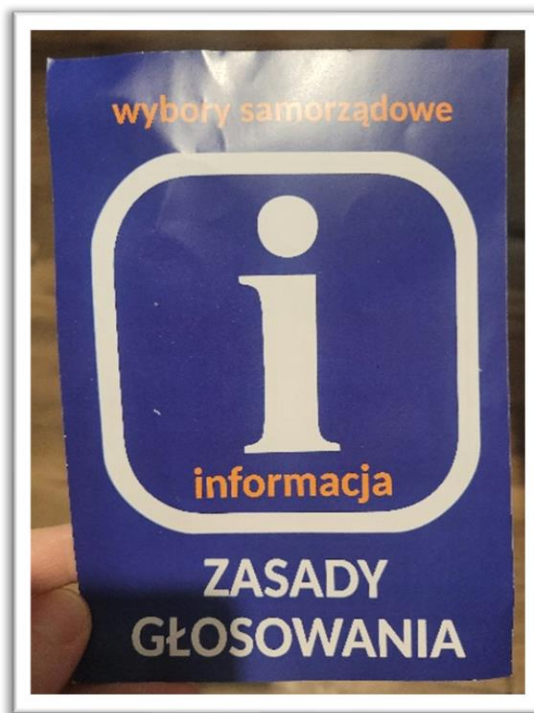
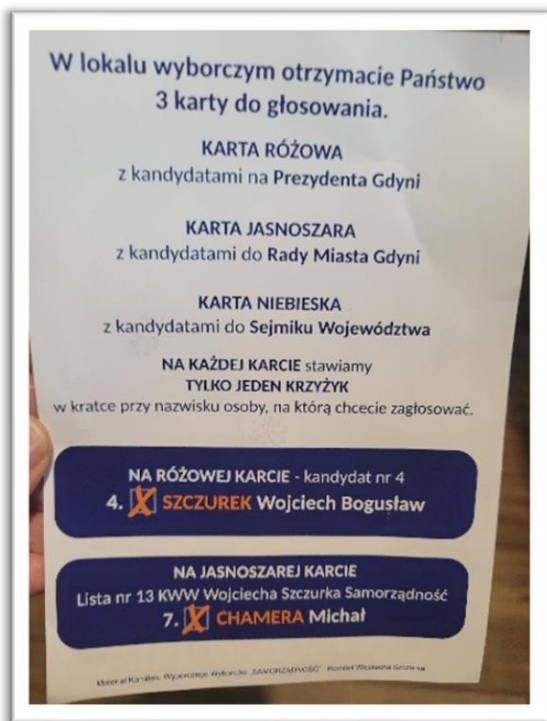
Debata Fundacji Widzialne w Gdyni, pytanie o jawny kalendarz spotkań:

<https://www.facebook.com/martyna.regent/videos/438280222103333>

Przedwyborcza Debata Gospodarca (organizator -Pracodawcy Pomorza), pytanie o lobbing:

<https://www.facebook.com/martyna.regent/videos/455271340293623>

Po pierwszej turze wyborów samorządowych w Gdyni jasne było, że otwiera się przestrzeń na nowe pomysły i rozwiązania oraz na zmianę myślenia o samorządzie – na zastąpienie wodzowskiego stylu rządzenia, wizją współpracy i wspólnoty w działaniu. Wtedy właśnie zdecydowałam się moje dotychczasowe działania przekształcić w ten konkretny projekt.

Działaniem poprzedzającym projekt był monitoring nadużywania zasobów w kampanii wyborczej 2024, mat. własne

4. Zaplanowany przebieg i metodologia projektu

Zamierzeniem mojego projektu było wylobbowanie w Gdyni jak najszerszego pakietu rozwiązań zwiększających transparentność działań władzy, z wykorzystaniem dostępnych mi kanałów komunikacji, ich zasięgów i możliwości bezpośredniego dotarcia do przedstawicieli nowej władzy oraz łatwiejszego, po zmianie politycznej, kontaktu z urzędnikami i osobami zaangażowanymi w lokalną politykę.

5. Zrealizowany przebieg projektu

Spotkanie gdyńskich ruchów miejskich przed wyborami samorządowymi (Miasto Wspólne, Młodzie dla Gdyni „Gdynianka”, Bryza), 04.06.2023 r., mat. własne

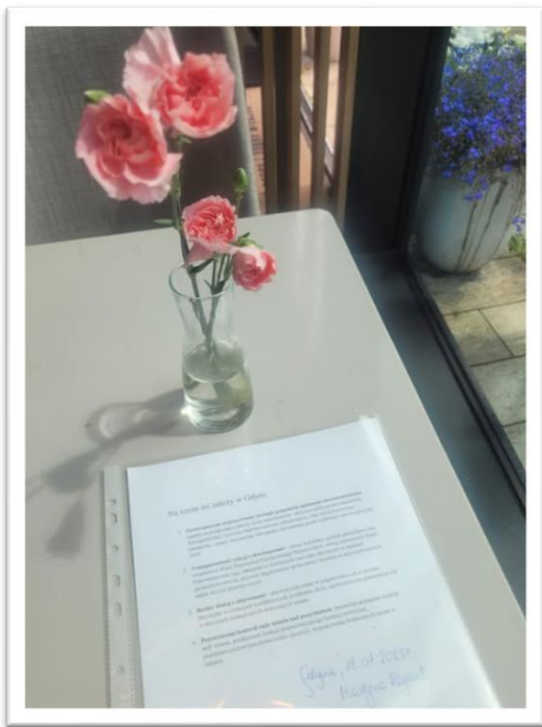
5.1 Przygotowania i trudności

Mimo, że projekt realizowany był w 2024 r. to myślenie o tym czego dotyczył rozpoczęły się jeszcze przed oficjalnym podjęciem decyzji ruchów miejskich o wspólnym starcie w wyborach samorządowych, które miało miejsce w listopadzie 2023 roku. Na długo przed starałam się współbudować koalicję wokół idei przejrzystości oraz wokół też wypracowanych przez Kongres Ruchów Miejskich: <https://kongresruchowmiejskich.pl/tezy-miejskie>. Nie wszystkie środowiska identyfikujące się jako „ruchy miejskie” były zgodne co do postulatów związanych z tymi drugimi. Sceptyczny był Gdyński Dialog, którego nieformalny lider – Zygmunt Zmuda-Trzebiatowski był dla aktywistów miejskich osobą mało wiarygodną jako współtwórca i wieloletni współpracownik ugrupowania Wojciecha Szczurka. W wyniku licznych rozmów, latem 2023 r. uformowała się

Koalicja Ruchów Miejskich. Ich decyzja o starcie była powodem mojej rezygnacji z członkostwa w stowarzyszeniu Miasto Wspólne. W związku z tym skupiłam się na dwóch działaniach:

- monitorowaniu nadużywania zasobów publicznych w prekampanii i kampanii wyborczej wyborów samorządowych 2024 (we współpracy z Fundacją Odpowiedzialna Polityka - <https://odpowiedzialnapolityka.pl/publikacje/raporty-z-obszerwacji/naduzywanie-zasobow-publicznych-w-kampanii-wyborczej-raport-wstepny>), zgłaszaniem (na policję, prokuraturę i do KBW) nieprawidłowości sygnalizowanych przez mieszkańców,
- promowaniem idei transparentności samorządu jako ważnej części programów wyborczych wszystkich komitetów, które zdecydują się na start.

Wraz z innymi lokalnymi aktywistami nagrywałam i transmitowałam posiedzenia komisji rady. Kluby radnych, a potem kandydatów podczas spotkań wyborczych pytałam o konkretne jawnościowe rozwiązania. Wyjaśniałam wagę prawa do informacji osobom usiłującym namówić mnie do startu w wyborach.

Postulaty na kampanię wyborczą przedstawione podczas spotkania z marszałkiem województwa pomorskiego Mieczysławem Strukiem, 18.07.2023 r., mat. własne

Trudnością w projekcie były relacje z przedstawicielami grup, których zaangażowanie w negocjacje kampanijne, a następnie negocjowanie własnej silnej pozycji w nowym układzie, stanowiły priorytet działań w okresie trwania projektu. Oczekiwanie mojego zaangażowania się w bieżące tematy polityczne, a wykraczające poza zakres zaplanowanych przeze mnie działań, odbierało przestrzeń na wspólną, pogłębioną dyskusję nad zagadnieniami, nad którymi na bieżąco pracowałam. Komentowałam tylko niektóre z bieżących „gorących” tematów, jedynie takie, z których mogłam wyciągnąć wnioski możliwe

do przełożenia na konkretne jawnościowe rekomendacje. Mieszkańców zwracających się do mnie z konkretnymi problemami z dostępem do informacji, znacznie wykraczającymi poza projekt, kierowałam do osób (prawników, dziennikarzy lub wyspecjalizowanych w odpowiedniej tematyce organizacji pozarządowych), które mogłyby je wesprzeć.

Pozycja osoby bezstronnej, odmawiającej udziału w nieformalnych negocjacjach nowych funkcji dla aktywistów z nową władzą, a wywodzącej się z jednego ze środowisk, które skutecznie wystartowało w wyborach, bywała komentowana jako oczekiwanie na powołanie na własne stanowisko i stanowiło przedmiot domysłów, a nawet pomówień. Jest to po części zrozumiałe. W Gdyni nie było dotychczas miejsca na działalność rzeczniczą. W mieście, w którym jedno środowisko rządziło przez trzy dziesięciolecia, w którym elity doskonale się znały, wiele spraw było załatwianych w sposób nieformalny, przy pomocy relacji osobistych, a działalność kontrolna i strażnicza kojarzyła się wyłącznie z nagłaśnianiem i zgłaszaniem nieprawidłowości, a nie proponowaniem zmian.

Działania przybliżające działalność stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska były bardzo pomocne w wyjaśnieniu opinii publicznej czym jest działanie na rzecz prawa do informacji i na czym polega lokalna działalność strażnicza lokalnego watchdoga. W maju 2024 roku odbyło się spotkanie w Gdyni w ramach projektu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska "Jawność w drodze", na którym pojawili się lokalni aktywiści, nie tylko z Gdyni.

Spotkanie „Jawność w drodze” Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, maj 2023 (fot. Karol Tomczak)

5.2 Odbiorcy projektu

Działania w ramach projektu były ukierunkowane przede wszystkim na odbiorców śledzących moje działania lokalne w mediach społecznościowych poprzez **prywatny profil w serwisie Facebook** <https://www.facebook.com/martyna.regent>, który od kilku lat wykorzystuję do publikowania postów relacjonujących moje działania strażnicze. Publikowane posty dotyczyły zagadnień omawianych na indywidualnych spotkaniach, zachęcających do dyskusji i zgłaszania własnych uwag i pomysłów. Spotykały się z dużym odzewem na prywatnych komunikatorach i pozwalały planować kolejne spotkania wokół omawianych tematów. Posługiwałam się hashtagami **#standardyjawności** i **#jawnośćsprzyja**, dzięki czemu powstawały odnośniki do zasobów Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska dotyczących prawa. Wybór takiej formy profilu nie był przypadkowy - nie pełnię funkcji publicznej, a narzędzia partycypacji, które wykorzystuję są dostępne dla każdego mieszkańca.

Niektóre z postów osiągając duże zasięgi, były inspiracją artykułów **w mediach lokalnych**. Publikacje pojawiały się w Dzienniku Bałtyckim, tygodniku Zawsze Pomorze, Trojmiasto.pl, dziendobrypomorze.pl, w Gazecie Świętojańskiej i w grupach lokalnych w mediach społecznościowych.

Wyjściu poza zamknięty krąg znajomych i osób obserwujących profil służyła organizacja **dwóch spotkań stacjonarnych** w gdyńskiej kawiarni Kosmos, pod hasłem „Jawność w Kosmosie”:

07.11.2024 r. „Wiedza/Władza – spotkanie z Szymonem Osowskim” (z udziałem około 30 osób)

14.11.2024 r. „Granice jawności – spotkanie z Patrykiem Różyckim ” (z udziałem około 30 osób)

Oba spotkania przybliżyły w sposób ogólny tematykę prawa do informacji i prywatności osób publicznych oraz pełniących funkcje publiczne.

Dodatkowo, dzięki Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, 07.11.2024 r. odbyło się stacjonarne **szkolenie urzędników** Urzędu Miasta Gdyni z prawa do informacji. Wzięło w nim udział blisko 60 osób na stanowiskach naczelników i kierowników samodzielnych referatów.

Jednak najważniejszą częścią projektu było **ponad 30 spotkań i rozmów indywidualnych**, które odbyłam od początku lipca do końca listopada. Rozmówcy zgłaszali się do mnie sami w odpowiedzi na ogłoszenie (media społecznościowe, biuletyn Ratusz) lub ja zgłaszałam się bezpośrednio do nich.

Wynikiem wszystkich wymienionych działań jest ten raport oraz udostępniony na Google Drive zestaw dokumentów, inspiracji i wzorów pism do urzędu do wykorzystania we własnej gminie:

https://drive.google.com/drive/folders/1GkWu8Bix3bay14JNG_vamZC8hjtXUaCv?usp=drive_link

Grafiki „Jawność w Kosmosie”, Zofia Chamienia 2024

Wycinki z biuletynu Ratusz, w tym moje ogłoszenie „Pomóż stworzyć transparentne miasto”, wrzesień 2024

5.3 Spotkania otwarte

W listopadzie odbyły się dwa otwarte spotkania stacjonarne w kawiarni Kosmos w Gdyni pod hasłem: Jawność w Kosmosie. Dotyczyły one tematyki prawa do informacji oraz granic prywatności osób publicznych oraz pełniących funkcje publiczne.

Pierwsze spotkanie obejmowało podstawowe zagadnienia prawa dostępu do informacji publicznej i przybliżyło działalność Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska. „Wiedza/Władza –

spotkanie z Szymonem Osowskim” zgromadziło różnorodne grono słuchaczy, w tym wielu przedstawicieli nowej władzy – przewodniczącego rady miasta i radnych, a także gości z innych gmin prowadzących w nich działania o charakterze strażniczym. Drugie spotkanie „Granice jawności – spotkanie z Patrykiem Różyckim” dotyczyło tematu granic jawności w sztuce. W rozmowie z artystą Patrykiem Różyckim poruszyliśmy kwestie naruszeń i potrzeby ochrony prywatności osób nie pełniących funkcji publicznych, a także konsekwencje działań osób aktywistycznych związanych z ich własną prywatnością i wpływie tych działań na ich relacje osobiste.

5.4 Szkolenie z zakresu prawa do informacji

Szkolenie przeprowadzone przez Sieć Obywatelską Watchdog Polska dla pracowników Urzędu Miasta 7 listopada 2024 r. dotyczyło dwóch kwestii pokazania, że jawność ma szerszy charakter niż sam dostęp do informacji publicznej, a należy ją rozpatrywać w kontekście wolności wypowiedzi jako prawo do informacji. Zostały omówione wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka odnośnie jawności oraz tego jak to wpływa na dostępność informacji w Polsce. W drugiej części szkolenie dotyczyło stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej. [Link do prezentacji](#).

5.5 Spotkania indywidualne

Poniższa lista obejmuje kluczowe spotkania, które miały wpływ na przebieg projektu i przełożenie na wybór konkretnych rekomendacji. Poza wymienionymi w tabeli spotkaniami odbyłam dziesiątki rozmów telefonicznych i krótszych rozmów z osobami nie pełniącymi funkcji publicznych. Informowałam je o prowadzonych działaniach i prosiłam o wskazanie osób, z którymi mogłabym porozmawiać na temat transparentności działań gdyńskiej władzy i urzędników. Źródłem kontaktów były też dyskusje w mediach społecznościowych i wiadomości kierowane do mnie przez prywatne komunikatory.

Tablica informacyjna w Urzędzie Miasta Gdyni, mat. własne

W celu stworzenia możliwości spotkań z urzędnikami i osobami pełniącymi funkcje publiczne oraz rozmów kularowych z politykami, starałam się pojawiać w urzędzie podczas sesji rady miasta i posiedzeń komisji rady. Podczas sesji wrześnieowej został mi udzielony głos przez przewodniczącego rady miasta Tadeusza Szemiota.

Link do nagrania i protokołu:

<https://gdynia.esesja.pl/transmisja/57586/viasesjaaradyawadnia%C5%9Brodoo25awrze%C5%9Bniaa2024.htm>

<https://bip.um.gdynia.pl/sesje-rady,1702/sesje-rady-ix-kadencji,596553>

Brałam udział w wydarzeniach, które stwarzały możliwość rozmów z osobami pełniącymi funkcje publiczne lub związanymi z samorządem, między innymi: festiwal Opener, Ladies Jazz Festival, Gala Wolności Słowa, gala otwarcia Festiwalu Filmowego w Gdyni (zaproszenie, które nie było imienne, zdobyłam w ramach wymiany z radnym Łukaszem Piesiewiczem za bilet do kina na ten sam film: https://docs.google.com/document/d/1wbXnlSLvoJhB_mIV1knnRLPi2nHF_HzX/edit?usp=drive_link&oid=107455915939584667270&rtpof=true&sd=true) czy II Kongres Kultury Pomorskiej, do którego zostałam zaproszona jako osoba prowadząca warsztaty (bardzo przydatne

w stworzeniu projawnościowych rekomendacji dla instytucji kultury) i finałowy panel (o tematyce zbieżnej z tematem projektu). Te dwa działania w ramach Kongresu nie były częścią projektu i zostały sfinansowane przez Fundację Pomysłodnia, natomiast były one inspiracją do odbycia bardzo owocnych spotkań z ludźmi kultury w kuluarach i poza nimi.

Link do programu: <https://kongres.pomorzekultury.pl/2024/09/10/30-09-dzien-obywatelski-na-ii-kongresie-kultury-pomorskiej-spotkania-11-i-12/>

<https://kongres.pomorzekultury.pl/2024/10/13/18-19-10-final-ii-kongresu-kultury-pomorskiej-gdanskwejherowo/>

Zapis finałowego panelu:

https://www.youtube.com/watch?v=T8esRwLzvXs&ab_channel=GazetaSwietojska

L.p.	DATA	OSOBY	MIEJSCE	TEMAT SPOTKANIA
1.	05.07.2024	Aleksandra Kosiorek	Opener Festival (pani prezydent była uczestniczką panelu obywatelskiego w strefie NGO)	Kalendarz spotkań - w przygotowaniu poinformowanie o projekcie Gdyńskie Standardy Jawności i zamiarze umówienia się na oficjalne spotkanie
2.	06.07.2024	Piotr Węgorok Piotr Wyszomirski Sławomir Januszewski Gabriela Czaplewska	Gdynia	poinformowanie o projekcie Gdyńskie Standardy Jawności na propozycję P. W. utworzenia think-tanku „Synergia” – określiłam warunki i ograniczenia przyszłej współpracy (kwestia startu Bryzy w wiosennych wyborach i chęć startu w kolejnych za 5 lat stanowiły dla mnie ograniczenie do włączenia się we wspólne działania, które mogłyby zostać wykorzystane politycznie) wraziłam chęć współpracy przy projekcie monitoringu gdyńskich radnych (Link) w zakresie głosowań istotnych dla jawności
3.	16.07.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	relacje władzy i biznesu w Gdyni, udział biznesu w kampaniach wyborczych zwycięskich ugrupowań w Gdyni, związki polityczne z władzami Rumi
4.	21.07.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	angażowanie młodych w tematy samorządowe, jak wychodzić z tematem prawa do informacji poza aktywistyczno-polityczną bańkę

5.	22.07.2024	Larysa Kramin – radna miasta Beata Nawrocka – dyrektorka Gdyńskiego Centrum Kultury	Konsulat Kultury	wejściówki/bilety dla radnych na festiwale i imprezy kulturalne organizowane przez firmy zewnętrzne
6.	23.07.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	kompetencje naczelników kwestie jawności trybu zatrudniania i kompetencji pracowników urzędu za rządów Wojciecha Szczurka ankiety anonimowe w ramach oceny przełożonych – wczesne wykrywanie mobbingu, nacisków krótka historia urzędowych afer – jak zamiata się sprawy pod dywan
7.	24.07.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	techniczne aspekty transmisji komisji online jak w praktyce przebiega współpraca gdynskiego urzędu z firmami zewnętrznymi z branży wideo, warunki techniczne i zasoby urzędu
8.	30.07.2024	Radni miasta	sesja Rady Miasta, UM Gdynia	konkurs na skarbnika, aktualne konkursy na stanowiska
9.	07.08.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Sopot	Kalendarze spotkań – Sopot, Gdańsk
10.	09.08.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	Finansowanie prywatnych klubów sportowych ze środków publicznych – zasady, zalety, mechanizmy Jak duży wpływ na władzę mieli i mają kibice Arki Gdynia
11.	11.08.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	relacje władzy z biznesem, finansowanie imprez sportowych, spółki gminne
12.	11.08.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdańsk	nadużycia wykorzystywania lokali i nieruchomości miejskich
13.	25.08.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	relacje urzędników z deweloperami, jak zwiększyć jawność procesów planowania przestrzennego
14.	28.08.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Słupsk	jak będąc laikiem sprawdzać wynagrodzenie zaangażowania biznesu w kampanie wyborcze
15.	30.08.2024	Aleksandra Kosiorek, Tomasz Augustyniak,	Gdańsk	kalendarze spotkań, posiedzenia komisji, relacje samorządów Trójmiasta

		Aleksandra Gosk, Mieczysław Struk		
16.	1.09.2024	Joanna Sliwińska	UM Gdynia	Gdynia w mediach społecznościowych Biuletyn Ratusz
17.	16.09.2024	Osoby nie pełniące funkcji publicznej	Gdańsk	konkursy grantowe a relacje władzy z NGO
18.	19.09.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	Nepotyzm a kontrola nadzoru budowlanego, koszty środowiskowe omijania przepisów przez urzędników w Gdyni i Trójmieście
19.	23.09.2023	Aleksandra Kosiorek	UM Gdynia	O projekcie, o publikacji protokołów z posiedzeń kolegium w kalendarzu spokań, rejestrze wniosków udip, propozycja przeprowadzenia szkolenia urzędników, ankiety dla pracowników
20.	23.09.2023	Radni: Dudziński Anisowicz Kramin	Teatr Muzyczny, gala otwarcia Festiwalu Filmowego w Gdyni	Darmowe wejściówki na imprezy kulturalne dla urzędników i radnych
21.	24.09.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdańsk	ciała doradcze, finansowanie kultury i zapobieganie nepotyzmowi oraz konfliktom interesów, przejrzystość udzielania dotacji i konkursów
22.	25.09.024	Łukasz Kobus Aleksandra Kosiorek Tadeusz Szemiot	Sesja rady, UM Gdynia	trzy indywidualne rozmowy o konkretnych rozwiązaniach (wnioski i deklaracje podsumowane na wrześniowej sesji)
24.	25.09.2024	Łukasz Piesiewicz	Gdynia	Przebieg projektu, aktualne tematy na komisjach i w urzędzie, prace komisji dotyczące zakresu raportu o stanie gminy
25.	30.09.2024	Osoby nie pełniące funkcji publicznych	Gdańsk	O wejściówkach dla radnych na imprezy kulturalne, o konkursach na dyrektorów, o przyznawaniu grantów, o nierówności w dostępności do środków publicznych dla kultury pozainstytucjonalnej, o nadużyciach w instytucjach kultury
26.	02.10.2024	Ewa Puzkiewicz	Sopot	o standardach jawności i szkoleniach dla urzędników
27.	02.10.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Sopot	o Pomorskiej Radzie Kultury
28.	16.10.2024	Osoby nie pełniące funkcji publicznych	Gdańsk	O standardach w pomorskiej kulturze

29.	17.10.2024	Osoby nie pełniące funkcji publicznych	Filharmonia Kaszubska Wejherowo	O standardach w pomorskiej kulturze
30.	20.10.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	O relacjach, aferach i nadużyciach w gdyńskich instytucjach kultury
31.	21.10.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	O powiązaniach władzy i kultury w Trójmieście i jak to się przekłada na jej finansowanie
32.	22.10.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Sopot	O stanie instytucji kultury po zmianie władzy
33.	25.10.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	O sytuacji związków zawodowych w teatrze Miejskim i konkursie na dyrektora
34.	21.11.2024	Kobiety zainteresowane radą kobiet, w tym radne: Larysa Kramin, Monika Strzałkowska, Beata Horała	Gdynia	O jawności powiązań członków ciał doradczych z władzą – pokrewieństwo, zatrudnienie, granty, w kontekście powstającej Rady Kobiet
35.	21.11.2024	Osoba nie pełni funkcji publicznej	Gdynia	O niejawnym lobbingu i zobowiązaniach wyborczych
36.	28.11.2024	Aleksandra Kosiorek	UM Gdynia	Podsumowanie projektu, o rejestrze korzyści i edukacji antykorupcyjnej

6. Zebrane rekomendacje

BIP – Biuletyn Informacji Publicznej

PROPOZYCJA	SZANSE	REKOMENDACJA
1. Rejestr wniosków udip	Rejestr wniosków złożonych w trybie dostępu do informacji publicznej i udzielonych na nie odpowiedzi pozwala uniknąć odpowiadania ponownie na podobne zapytania, zdejmując pracę z urzędników, edukuje mieszkańców w jaki sposób zadawać pytania	Tworzenie kopii do udostępnienia na etapie wytworzenia według określonych kryteriów (przepisy, wyroki, ustawa o informacjach niejawnych), anonimizacja na etapie wytworzenia

2. Jawne informacje o najważniejszych osobach w mieście	Jawne, zbiorcze, łatwo przeszukiwalne informacje o radnych i osobach pełniących funkcje publiczne: głosowania, kadencje, stanowiska, link do rejestru KRS, oświadczenia majątkowe, osoby na stanowiskach kierowniczych zatrudniane w spółkach komunalnych i instytucjach miasta	Zorganizowanie hackatonu/warsztatu z udziałem urzędników Gdynskiego Centrum Kontakt, programistów oraz aktywistów aktywnie korzystających z Biuletynu i osób często składających wnioski udip
3. Łatwiejsze przeszukiwanie, przydatne zasoby	Cykliczna aktualizacja zasobów uzależniona od tematyki wniosków udip, zapytań i interpelacji radnych, ewaluacja i uzupełnianie, ale też prowadzenie ewaluacji prowadzonego BIPu w oparciu o zasady wynikające z ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	Temat zasobów BIP był częścią szkolenia urzędników
4. Etatowy urzędnik odpowiedzialny za udostępnianie informacji	Osoba odpowiedzialna za udostępnianie wniosków i aktualizację wszystkich miejskich zasobów BIP, działająca na rzecz realizacji prawa do informacji każdego mieszkańca Wsparcie dla urzędników udostępniających informacje, którzy nie mają soecjalistycznego przygotowania i doświadczenia w udostępnianiu informacji, ale też koordynacja polityki jawności w Urzędzie Miasta	Zadanie jest rozdzielone na różne osoby o różnym stopniu wiedzy, co utrudnia pracę urzędu i jest powodem niejasności, powoduje też niechęć mieszkańców korzystających z prawa do informacji, których spotka negatywne doświadczenia

Organ wykonawczy – prezydent i urząd miasta

PROPOZYCJA	SZANSE	REKOMENDACJA
5. Kalendarz spotkań prezydenta z załączonymi notatkami	Bo jeśli nie mamy nic doukrycia to po co zostawiać pole do podejrzeń	Kalendarz spotkań prezydent miasta Gdyni udostępniono w czasie trwania projektu, brakuje mu jeszcze kilku funkcjonalności: - krótkich notatek o omawianych na spotkaniach zagadnieniach - załączonych protokołów ze spotkań Kolegium Prezydenta - niezwłocznej aktualizacji

<p>6. Rejestr korzyści majątkowych</p>	<p>wszystkich osób pełniących funkcje publiczne (naczelnicy, kierownicy samodzielnych referatów, dyrektorzy jednostek miejskich, spółek gminnych i instytucji kultury)</p>	<p>Trwają przygotowania do wdrożenia, rekomendacją jest jak najszerszy zakres osób objętych obowiązkiem udostępniania przyjętych korzyści w rejestrze</p>
<p>7. Anonimowe ankiety dla urzędników</p>	<p>Ochrona przed mobbingiem i konsekwencjami służbowymi, wczesne wykrywanie nadużyć</p>	<p>Wykorzystanie aplikacji Gdynia.pl, która zawiera moduł ankietowania (Gdyńskie Centrum Kontakt)</p>
<p>8. Sprawozdanie z działań lobbingowych z każdego wydziału i jednostki miasta</p>	<p>Lobbing jest pozytywny, o ile przebiega w sposób jawny</p> <p>Jawność zapobiega korupcji i buduje zaufanie wyborców</p> <p>Poza lobbingiem zarejestrowanych ujętym w ustawie, warto udostępniać w BIP listę podmiotów, z którymi odbyły się spotkania wraz z krótkimi notatkami dotyczącymi poruszanych na spotkaniach zagadnień</p>	<p>Procedurę uzupełniania danych można utworzyć na bazie procedury dotyczącej rejestru korzyści</p>
<p>9. Jawne Biuro Planowania Przestrzennego Miasta Gdyni</p>	<p>Jest to struktura bardzo podatna na lobbing, a zmiana ustawy jest dużym wyzwaniem dla całego miasta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusje publiczne już przed przystąpieniem do prac planistycznych (na etapie składania wniosków) i wykorzystanie modelu Gdyni, który znajduje się aktualnie w InfoBoxie do wizualizacji dokumentów planistycznych w trakcie opracowania - Wydanie miejskiego przewodnika po procesach planistycznych i udziale w nim mieszkańców - otwarcie BPPMG na media społecznościowe, utworzenie własnej strony internetowej

		usprawniającej partycypację mieszkańców online
--	--	--

Ciała doradcze i jednostki pomocnicze

PROPOZYCJA	SZANSE	REKOMENDACJA
10. Rejestr imiennych głosowań rad dzielnic	<p>W sprawach o znaczeniu ogólnomiejskim głosowania radnych dzielnicowych na mocy uchwały powinny być imienne, aby umożliwić mieszkańcom działania kontrolne</p> <p>Wyszukiwarka powinna umożliwiać sprawdzanie jak głosowała konkretna osoba</p>	Rekomendacja 2/3 – hackaton BIP
11. Sprawna publikacja w BIP porządków obrad i protokołów z posiedzeń rad dzielnic oraz ciał doradczych	Im wcześniej opublikowany będzie porządek obrad otwartych dla mieszkańców posiedzeń rad i ciał doradczych, tym większa szansa na ich zaangażowanie w temat	
12. Zapewnienie odpolitycznienia ciał doradczych przy prezydencie	<p>Ciała doradcze nie mogą same podejmować żadnych wiążących rozstrzygnięć, ale ich niezależność jest ważna ze względu na jawność firmuowanych uwag, opinii i rekomendacji. Dlatego powinny reprezentować różne środowiska, ich skład powinien zapewnić jak najszerszy udział w pracach rady osób nie związanych z administracją samorządową</p> <p>Warunki rekrutacji do rad powinny zawierać postanowienia regulujące wyłączenia uniemożliwiające powołanie w skład rady osób powiązanych osobowo lub kapitałowo z organem, aby zapewnić ich bezstronność</p> <p>Wszelkie powiązania finansowe i rodzinne z organami władzy powinny być jawne</p>	Zapewnienia dotyczące proponowanych mechanizmów zostały zawarte w materiałach pokonsultacyjnych dotyczących utworzenia Rady Kobiet. Ważne jest, żeby zaimplementować je we wszystkich pozostałych ciałach doradczych w mieście

Instytucje kultury

PROPOZYCJA	SZANSE	REKOMENDACJA
13. Transparentne konkursy na dyrektorów	Otwarcie możliwości rozwoju kultury lokalnej i powiewu świeżości	Trwają trzy postępowania konkursowe, rekomendacją jest szerokie informowanie o ich przebiegu w lokalnych mediach, sprawne udostępnianie dokumentów w BIP na bieżąco
14. Wysłuchania publiczne jako element konkursu	Publiczne uwiarygodnienie kompetencji kandydata Zaangażowanie w wybór ekspertów w danej dziedzinie nie wchodzących w skład komisji konkursowej i zaangażowanie środowiska, na które wybór osoby na stanowisko będzie miało największy wpływ	Rekomendacja zastosowania wysłuchania publicznego w jednym z konkursów „na próbę” i sprawdzenie za pomocą ankiety jak oceniają to mieszkańcy
15. Spełnienie obowiązków informacyjnych w BIP przez każdą instytucję	Prowadzenie BIP przez instytucję kultury i jego aktualizacja jest ustawowym obowiązkiem każdej z nich	Rekomendacja 2/3 – hackaton BIP
16. Otwarte dane – uzupełnienie danych o kulturze	Udostępnianie jak największej ilości danych o ich funkcjonowaniu ma ogromne znaczenie, bo niedofinansowana, oparta na wielu zależnościach środowiskowych kultura jest bardzo trudnym polem dla utrzymywania dyscypliny finansów publicznych i standardów zatrudnienia	
17. Wejściówki na imprezy kulturalne dla polityków – regulacja	Przyjmowanie przez polityków zaproszeń i biletów na imprezy kulturalne finansowane ze środków publicznych, na których udział mają	Zaproszenia powinny być wyłącznie imienne, żeby

	oni wpływ, ma silne zabarwienie korupcyjne, dlatego wymaga ścisłych regulacji	<p>uniemożliwić ich wymianę lub sprzedaż</p> <p>Ściste określenie na zaproszeniu w jakiej roli dana osoba bierze udział w wydarzeniu (zgodnie z jej obowiązkami służbowymi) wraz z obowiązkiem informowania o źródle korzyści (nazwa podmiotu, który sfinansował imprezę)</p> <p>Obowiązek wzmianki – podania pełnej nazwy instytucji kultury w każdej relacji z uczestnictwa z wydarzeniu - w celu jej promocji</p>
--	---	--

Rada miasta

PROPOZYCJA	SZANSE	REKOMENDACJA
<p>18. Transmisje online posiedzeń komisji rady miasta</p>	<p>Bo zwiększa to szanse na partycypację obywatelską przez edukację mieszkańców i zrozumienie przez nich mechanizmów zarządzania miastem</p> <p>Bo zachęci to radnych do bardziej pilnej pracy nad dokumentami przed posiedzeniem komisji</p>	<p>Potrzebna zmiana statutu gminy</p> <p>Na początek można uruchomić transmisje w serwisie YouTube i posłużyć się kamerą konferencyjną, łączącą się automatycznie z WIFI i kanałem YouTube miasta, docelowo (po zmianach statutowych) transmisje powinny być dostępne w systemie do transmisji sesji (eSesja)</p> <p>Czynności wykonuje osoba protokołująca</p>

		Przewodniczący komisji informuje członków komisji i pozostałych uczestników o transmisji na początku posiedzenia i przypomina o ich obowiązkach i ewentualnych sankcjach związanych z naruszeniami RODO
19. Dobre praktyki – etyka radnych	Zatrudnienie radnych w spółkach gminnych, porzucanie mandatu dla stanowiska urzędniczego, głosowanie we własnej sprawie, nadużywanie zasobów publicznych w kampanii wyborczej – złe praktyki najczęściej przekazywane są w radach z kadencji na kadencję. Unikanie ich jest kwestią edukacji	Szkolenie z zakresu konfliktu interesów w polskich samorządach i dobrych praktyk

20. WASZA PROPOZYCJA!	Czytelniku! Masz swój pomysł?	Prześlij go na adres: martyna.regent@siecobywatelska.pl
------------------------------	-------------------------------	---

7. Sukcesy

Za sukcesy wynikające z przeprowadzenia projektu Gdyńskie Standardy Jawności uważam:

- publikację kalendarza spotkań prezydent miasta Gdyni Aleksandry Kosiorek,
- zawarcie w treści umowy koalicyjnej zapisów dotyczących transparentności,
- konkursy na dyrektorów instytucji kultury i stanowiska urzędnicze,
- porządkowanie oficjalnych kanałów miasta w mediach społecznościowych, z zastrzeżeniem, że wykorzystywanie mediów społecznościowych przez władze publiczne rodzi wątpliwości prawne, ale też problemy związane z wolnością słowa (blokowanie komentarzy)
- deklaracje władz (podczas sesji rady miasta, w dokumentach, mediach i podczas oficjalnych spotkań), że wprowadzą kolejne proponowane rozwiązania – rejestr

- wniosków o dostęp do informacji publicznej, transmisje posiedzeń komisji rady miasta, zasady przekazywania radnym i urzędnikom darmowych wejściówek na wydarzenia kulturalne, rejestr korzyści, niezwłoczna publikacja w BIP protokołów z posiedzeń Kolegium Prezydenta, rozwiązania zabezpieczające ciała doradcze przez ich upolitycznieniem,
- liczne pytania od urzędników, prośby o poradę i dodatkowe przeszkolenie,
 - fakt, że udało się przekonać przedstawicieli nowej władzy i osoby odpowiedzialne za poszczególne obszary działania urzędu do sporej części zaproponowanych rozwiązań - poza likwidacją gazety władzy („Ratusz”) i wysłuchaniami publicznymi jako obowiązkowym elementem konkursów na stanowiska dyrektorskie.

8. Wzory wniosków i propozycje działań

Udostępniam wzory pism - zapytań w trybie dostępu do informacji publicznej oraz wniosków w trybie KPA: https://drive.google.com/drive/folders/1V_GIPA29Da4HI5EpBJdiqXfVfDvksCM. Wszystkie można wykorzystać, a w razie problemów z ich skutecznością – skorzystać z poradnika: <https://informacjapubliczna.org/poradnik/> lub poradni prawnej Watchdoga: <https://porady.siecobywatelska.pl/>.

9. Plany i rekomendacje

Inicjatywa będzie kontynuowana – władzy trzeba przypilnować, żeby wszystkie złożone deklaracje zostały dotrzymane. W styczniu/lutym 2025 zostanie zorganizowane szkolenie dla radnych – na zaproszenie naczelniczki Biura Rady Miasta. Sieć Obywatelska Watchdog Polska została też zaproszona do przeprowadzenia szkoleń z udostępniania informacji publicznej dla urzędników niższego szczebla niż dotychczas przeszkolone osoby na stanowiskach kierowniczych. Zwrócono się o wsparcie procesu przeprowadzania trzech zbliżających się konkursów na dyrektorów gdyńskich instytucji kultury, pod względem zapewnienia dostępności informacji o ich przebiegu i społecznej obserwacji.

10. Podziękowania

Projekt nie byłby możliwy do zrealizowania, gdyby nie wsparcie wielu osób, które poświęciły mu swój prywatny czas.

Ogromne podziękowania dla Arlety Kępińskiej i ekipie Kosmosu za udostępnienie miejsca na spotkanie i ogromne zaangażowanie. Zosi Chamieni za piękne plakaty i wsparcie w social

mediach, Karolowi Tomczakowi za dokumentację fotograficzną. Poradni prawnej Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska Watchdoga oraz Fundacji Odpowiedzialna Polityka za wskazówki i wzory pism.

Podziękowania dla Szymona Osowskiego za wsparcie merytoryczne i nieodpłatne przeprowadzenie szkolenia dla urzędników oraz wiele jawnościowych rad i odpowiedzi na pytania udzielonych nie tylko mi, ale wszystkim osobom z Gdyni, które ich potrzebowały. Bardzo dziękuję Patrykowi Różyckiemu za udział w projekcie, długie rozmowy, poszerzanie perspektywy i wspianiałe, inspirujące do nowego pomysły. A szczególnie dziękuję wszystkim moim rozmówcom, uczestnikom dyskusji stacjonarnych i internetowych oraz nowym władzom Gdyni za otwartość i poważne potraktowanie pomysłów zwykłej mieszkanki.

11. O autorce

Martyna Regent - członkini Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska z Gdyni, absolwentka Szkoły Inicjatyw Strażniczych, zaangażowana w działania na rzecz jawności władzy. Zainteresowana tematyką odpowiedzialnego zarządzania miastem i aktywnego udziału mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących ich otoczenia. Aktualnie uczestniczy w aktywnościach związanych z tworzeniem propozycji zmian prawa wyborczego w Polsce, kontynuując bieżącą kontrolę działań lokalnych polityków. W ciągu ostatnich lat pełniła społeczne funkcje przy prezydencie miasta Gdyni i działała w stowarzyszeniu Miasto Wspólne, do czasu decyzji gdyńskich ruchów miejskich o starcie w wyborach samorządowych.

W działalności posługuje się dostępem do informacji publicznej, a pozyskane w tym trybie informacje publikuję na Facebooku i nagłaśnia w lokalnych, czasem ogólnopolskich mediach. W ostatnich latach testowała w Gdyni różnorodne formy partycypacji. Skupia się na transparentności działań władz, angażując się z na rzecz podwyższenia standardów jawności w trakcie kampanii wyborczej.

Relacjonuję swoje działania na profilu w serwisie Facebook: <https://www.facebook.com/martyna.regent> Wcześniej publikowałam je na koncie stowarzyszenia, jako jedna z osób administrujących ten profil: <https://www.facebook.com/miastowspolnegdynia> oraz profile powiązane z działaniami stowarzyszenia Miasto Wspólne. Do szerszej grupy odbiorców trafiałam poprzez grupę „Gdynia o Wszystkim” <https://www.facebook.com/groups/mwgdynia> - przez wiele lat byłam jedną z osób administrujących tę grupę, z czego zrezygnowałam po ogłoszeniu przez stowarzyszenie startu w wyborach.